

Advent: 16. O Janu Křtiteli, pokání, křtu a odpuštění hříchů

Pokud se nezměníme, tak Vánoce propásneme, nic nepochopíme, a po všech těch dárcích, bohatém jídle a televizních pohádkách zůstaneme stejní jako předtím.

Advent

O Janu Křtiteli, pokání, křtu a odpuštění hříchů

1. čtení: Izajáš 40, 1 - 11

- 1 „Potěšte, potěšte můj lid,“ praví váš Bůh.
- 2 Mluvte k srdci Jeruzaléma, provolejte k němu: Čas jeho služby se naplnil, odpykal si své provinění. Vždyť z Hospodinovy ruky přijal dvojnásobně za všechny své hříchy.
- 3 Hlas volajícího: „Připravte na poušti cestu Hospodinu! Vyrovnajte na pustině silnici pro našeho Boha!
- 4 Každé údolí ať je vyvýšeno, každá hora a pahorek sníženy. Pahorkatina ať v rovinu se změní a horské hřebety v pláň.
- 5 I zjeví se Hospodinova sláva a všechno tvorstvo společně spatří, že promluvila Hospodinova ústa.“
- 6 Hlas toho, jenž praví: „Volej!“ I otázel se: „Co mám volat?“ „Všechno tvorstvo je tráva a všechna jeho spolehlivost jak polní kvítí.
- 7 Tráva usychá, květ vadne, zavane-li na něj vítr Hospodinův. Věru, lid je pouhá tráva.
- 8 Tráva usychá, květ vadne, ale slovo Boha našeho je stále navěky.“
- 9 Vystup si na horu vysokou, Sijóne, který neseš radostnou zvěst, co nejvíc zesil svůj hlas, Jeruzaléme, který neseš radostnou zvěst, zesil jej, neboj se! Řekni judským městům: „Hle, váš Bůh!
- 10 Panovník Hospodin přichází s mocí, jeho paže se ujme vlády. Hle, svoji mzdu má s sebou, u sebe svůj výdělek.
- 11 Jak pastýř pase své stádo, beránky svou paží shromažďuje, v náručí je nosí, březí ovečky šetrně vede.“

2. čtení: Marek 1, 1 – 8

1 Počátek evangelia Ježíše Krista, Syna Božího.

2 Je psáno u proroka Izaiáše: „Hle, já posílám posla před tvou tváří, aby ti připravil cestu.

3 Hlas volajícího na poušti: Připravte cestu Páně, vyrovnejte mu stezky!“

4 To se stalo, když Jan Křtitel vystoupil na poušti a kázal: „Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů.“

5 Celá judská krajina i všichni z Jeruzaléma vycházeli k němu, vyznávali své hříchy a dávali se od něho křtít v řece Jordánu.

6 Jan byl oděn velbloudí srstí, měl kožený pás kolem boků a jedl kobylinky a med divokých včel.

7 A kázal: „Za mnou přichází někdo silnější, než jsem já; nejsem hoden, abych se sklonil a rozvázal řemínek jeho obuvi.

8 Já jsem vás křtil vodou, on vás bude křtít Duchem svatým.“

To prý jeden sotva dospělý teenager dostal čerstvý řidičák. Večer se s ním pochlubil otci a hned jestli by si nemohl tu a tam půjčit auto.

Otec z toho nebyl dvakrát nadšený a aby to nebylo tak snadné, dal synovi tři podmínky.

Za první, bude se ve škole víc snažit a nebude nosit horší známky než dvojky.

Za druhé, přečte si poctivě alespoň Nový zákon.

Za třetí, nechá se ostříhat a bude chodit víc upravený, protože s těmi svými dlouhými vlasy a roztrhanými džínami vypadá příšerně.

Potom by se eventuleň mohli o občasném půjčení auta začít bavit. Synkovi nezbylo než s podmínkami souhlasit.

Po šesti týdnech, když na to opět přišla řeč, otec uznal, že se synův prospěch ve škole výrazně zlepšil, dokonce ho viděl několikrát číst Bibli, nicméně, vlasy svou délkou ani bezúdržbový tvar nezměnily. Šatník jakbysmet.

„Tak co s tím uděláš? zeptal se otec syna, který už by se nejraději viděl za volantem.

„Víš tati,“ odpověděl syn, „myslím, že bys měl ze svého požadavku trochu slevit. Takový Jan Křtitel k holiči vůbec nechodil, nosil dlouhé vlasy a na sobě jen kus velbloudí srsti. Myslím, že ve srovnání s ním vypadám ještě luxusně.“

Otec se chvíli zamyslel, pokýval hlavou a dodal: „Jo, to máš nejspíš pravdu. Jenže nesmíš zapomenout, že Jan Křtitel nikdy nechtěl půjčit auto a všude chodil pěkně pěšky.“

Sestry a bratři, postava Jana Křtitele k Adventu patří už od nepaměti. „Připravte cestu Páně,“ volá na nás z evangelií.

To abychom nezapoměli, že Vánoce nejsou prvotně komerční příležitostí, marketingovým projektem, dokonce ani svátkem míru a rodinné pohody, ale něčím docela jiným.

Kristovo narození, kterým Advent končí, je událost, na níž je třeba být připraveni. Kdo se nepřipraví, tomu zůstane smysl ukryt, pro toho budou Vánoce jen jedním z mnoha svátků, kdy se nakupuje a hoduje, nic víc.

Právě tohle nám chce zarostlý muž s velbloudí srstí kolem pasu vehementně připomenout. Připravte

cestu Páně!

No jo, ale jak se vlastně tedy na Vánoce připravit? Přichystat stromeček, upéct cukroví, nakoupit dárky a kapra, to všechno je fajn, ale obávám se, že zrovna tohle Jan na mysli nemá. Čímž vůbec nechci říct, že vyjmenované artefakty jsou snad něčím špatným.

Ostatně Jan Křtitel na poušti sice stromeček neměl, kapra neznal a dárky nekupoval, ale sladký med s kobyčkami si rád dopřál, takové pouštní cukroví, dalo by se říct.

Mimochodem, všimli jste si, sestry a bratři, jak je na začátku dnešního čtení Jan Křtitel označen? „Hle, já posílám **posla** před tvou tváří...”

V řeckém textu je napsáno „posílám **anděla**“. Slovo angelos znamená skutečně česky posel, doručovatel nějaké zprávy nebo vzkazu.

Takhle zarostlého a neupraveného anděla ještě nikdy nikdo neviděl. To Marii, Josefovi nebo pastýřům přinášeli vzkazy andělé blondatí, pěkně učesaní, v zářivě bílých tunikách.

My všichni ostatní si ale musíme vystačit s andělem Janem, který nosí místo křídel kus velbloudí kůže, vypadá stále poněkud nerudně a hrozí, že pokud se nezměníme, tak Vánoce propásneme, nic nepochopíme, a po všech těch dárcích, bohatém jídle a televizních pohádkách zůstaneme stejní jako předtím.

Janovi jde evidentně hlavně o to, abychom stejní nezůstali. Tak dobře, Jane, co tedy máme dělat?

„Čiňte pokání a dejte se pokřtít na odpuštění hříchů,“ volá anděl Jan.

Počkat, počkat, řekneme my lidé dvacátého prvního století. Tohle výrazivo je nám už tak cizí, že mu často ani nerozumíme. Co to je pokání, co to je křest, co to jsou hříchy?

Jako křesťané se sice tváříme, že víme o co jde, ale nevím nevím jestli jsme si ta slova za dlouhá staletí nepřizpůsobili do té míry, že ztratila svůj původní náboj.

Lidé z Jeruzaléma a celé Judeje, kteří za Janem tenkrát chodili, to měli přece jen jednodušší. Víceméně věděli, o čem to Křtitel mluví. Kdyby tu teď byl s námi a mluvil naší řečí, řekl by asi toto:

„Koukejte změnit způsob svého uvažování, zapojte se do dramatu, k němuž Bůh napsal scénář, přestaňte bloudit od nikud nikam.“

A jelikož bychom z toho nejspíš nebyli o moc chytřejší, musel by nám udělat alespoň hodinovou přednášku. Zkusme si nyní takovou přednášku shrnout stručně do tří bodů.

1. Činit pokání v původní řečtině znamená něco jako změnit způsob myšlení, změnit preference, ale také obrátit se a jít opačným směrem.

Každému z tehdejších posluchačů bylo jasné, že to znamená vrátit se k Hospodinu a k pravidlům, které lidem kdysi na počátku dal, vrátit se k solidaritě s druhými, k ochotě s druhými spolupracovat, druhým pomáhat a druhé nešidit, neokrádat, nepodvádět a nepomlouvat.

Lidé v Janově době toužili po národní samostatnosti, očekávali, že Bůh pošle mesiáše, který to zařídí. Jan Křtitel nad takovými nadějemi ovšem zvedá varovný prst. Co vám bude platná svoboda, když nebudete umět svobodně žít! Nejdřív se musíte změnit!

Tak mě napadá, kolik problémů bychom si my Češi ušetřili, kdybychom před 28 lety byli bývali ze

všeho nejdřív učinili poctivé pokání. Protože jsme ho neučinili, dodnes si se svobodou nevíme moc rady a démoni zvenku i zevnitř s námi provádějí psí kusy.

2. Dejte se pokřtít! Když se dneska řekne křest, obvykle se jedná o křest nějaké knihy nebo cédéčka. V církvích ještě víme, že je to jakýsi rituál, kterým se do církve vstupuje.

Jan Křtitel měl na mysli ovšem něco trochu jiného. Chtěl své posluchače zapojit do hry, do divadelní hry. Když se totiž člověk stane hercem a vezme na sebe nějakou roli, musí se do ní vžít, musí si přivlastnit příběh postavy, kterou zosobňuje.

Jan lidi, kteří za ním k řece Jordánu přicházeli, zapojil do velkého biblického dramatu o vysvobození Izraelců z egyptského otroctví. Tenkrát dávno, když národ z Egypta odcházel, musel nejprve překonat Rákosové moře. Teprve na druhém břehu byl z dosahu egyptských vojsk, teprve na druhém břehu byl skutečně svobodný.

Pohroužení se pod vodní hladinu ve křtu, podle Janova scénáře, znázorňuje drama vysvobození, odpoutání se od dosavadního otročení, vykročení na cestu svobody, která se člověku otevírá když změní způsob myšlení, když změní dosavadní preference.

3. Tenhle křest je na odpuštění hříchů. Slovo hřích už je dnes naprostý archaismus. Používá se nanejvýš když člověk sní víc sladkostí než je zdravo.

V původním významu hřích znamená prostě dluh, nebo také zabloudění nebo minutí cíle.

Prostě když my lidé netrefíme co je smyslem našeho života, k čemu jsme vlastně tady, jaký máme úkol – když se netrefíme, pak začneme bloudit, hledáme si náhradní nesmysly a cíle, většinou ty sobecké a sebestředné, a náš dluh vůči Bohu a bližním narůstá a narůstá. Tak přesně to je hřích.

Shrňme si to. Když si necháme andělem Janem poradit a učiníme pokání, tedy změníme způsob uvažování a vrátíme se k tomu, co po nás Bůh žádá, k vzájemné solidaritě, pravdě a sounáležitosti, když to navíc stvrdíme tím, že přijmeme roli ve velkém křestním dramatu, který znázorňuje útěk před otroctvím a vykročení do svobody, pak je nám odpuštěno, dosavadní dluhy jsou smazány, není třeba si nadále své pády, poklesky a zrady připomínat.

To, oč běží, je ochota, rozhodnutí, závazek vykročit do prostoru svobody, kde už nejsem sám pro sebe, ale kterou sdílím se svými bližními.

Tak tedy, sestry a bratři, činnme pokání a dejme se pokřtít na odpuštění hříchů.

Tenhle požadavek je trvalý. Máme totiž sklon časem zase měnit způsob uvažování nazpátek, tu a tam se zase netrefíme a ztrácíme se ve všelijakých nesmyslech, léčkách a vášních. Proto je třeba být trvale ve střehu, trvale činit pokání.

Křtít se ovšem znovu netřeba. Tam jde především o to, vždycky znovu si tuhle roli vysvobozeného otroka, který prošel vodou ke svobodě, připomínat.

Apoštol Pavel dal křtu navíc ještě další, hlubší význam. V listu do Kolosis píše: „Křtem jste byli spolu s Kristem položeni do hrobu, a tím také zároveň s ním vzkříšeni.“

Mesiáš Ježíš vzal naši neochotu či neschopnost pokání na sebe, pokořil se za nás za všechny a za nás za všechny prošel temnou hlubinou kříže a hrobu ke svobodné budoucnosti vzkříšení.

Otevřel nám všem Boží království. Jde jen o to nezůstat přede dveřmi, ale změnit myšlení, zaměřit se

na cíl a vyrazit.

Cesta do slíbené budoucnosti je volná, jsme za vodou, jsme svobodní!

PeČ

SPCH 10. 12. 2017

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Česká republika](#) nebo [facebookovou skupinu Zpravodaj baptistických sborů](#)